

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ**

Αθήνα, 22-12-2015

Αριθ. Πρωτ.: Γ/ΕΞ/6691/22-12-2015

Α Π Ο Φ Α Σ Η ΑΡ. 135/2015

(Τμήμα)

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα συνεδρίασε σε σύνθεση Τμήματος μετά από πρόσκληση του Προέδρου της στην έδρα της, την 11-12-2015, σε συνέχεια της από 14-10-2015 συνεδρίασης, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρέστησαν ο Αναπληρωτής Πρόεδρος της Αρχής, Γεώργιος Μπατζαλέξης, κωλυμένου του Προέδρου της Αρχής Πέτρου Χριστόφορου, και τα αναπληρωματικά μέλη Χαράλαμπος Ανθόπουλος, και Γρηγόριος Λαζαράκος ως εισηγητής, σε αντικατάσταση των τακτικών μελών Δημητρίου Μπριόλα και Αναστασίου – Ιωάννη Μεταξά αντίστοιχα, οι οποίοι, αν και εκλήθησαν νομίμως εγγράφως δεν παρέστησαν λόγω κωλύματος. Εκλήθησαν αλλά δεν παρέστησαν επίσης λόγω κωλύματος το τακτικό μέλος Λεωνίδα Κοτσαλής και το αναπληρωματικό μέλος Σπυρίδων Βλαχόπουλος. Στη συνεδρίαση παρέστησαν, με εντολή του Προέδρου, οι Ιωάννης Λυκοτραφίτης και Γεωργία Παναγοπούλου, ειδικοί επιστήμονες – ελεγκτές, ως βοηθοί εισηγητή. Επίσης, παρέστη, με εντολή του Προέδρου, και η Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου, υπάλληλος του Διοικητικού – Οικονομικού Τμήματος της Αρχής, ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη της τα παρακάτω:

Υποβλήθηκαν στην Αρχή οι εξής καταγγελίες και συμπληρωματικά έγγραφα σχετικά με παράνομη λειτουργία συστήματος βιντεοεπιτήρησης σε οικία επί της οδού ... στην περιοχή Χ: α) Η με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5750/29-09-2014 καταγγελία του Α, β) Το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/255/19-01-2015 έγγραφο του Α, γ) Η με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5377/10-9-2014 καταγγελία του Β, δ) Η με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5378/10-9-2014 καταγγελία του Γ.

Σύμφωνα με τις καταγγελίες, έχουν τοποθετηθεί στην οικία επί της ... στην περιοχή X, και συγκεκριμένα στο μπαλκόνι του 1ου ορόφου, κάμερες, οι οποίες λαμβάνουν εικόνα από δημόσιο δρόμο και πεζοδρόμιο παρακολουθώντας έτσι τους διερχόμενους αλλά και τους εισερχόμενους στην πολυκατοικία στην οποία βρίσκονται οι καταγγέλλοντες.

Η Αρχή απέστειλε τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5750-1/21-11-2014 και Γ/ΕΞ/5377-1/02-10-2014 έγγραφα με τα οποία ζητήθηκαν απόψεις επί της καταγγελίας, ενημερώνοντας τους καταγγελλόμενους για το ισχύον νομικό πλαίσιο.

Οι καταγγελλόμενοι Δ, Ε, ΣΤ και Ζ απάντησαν με τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/7888/15-12-2014 και ΕΙΣ/6543/30-10-2014 έγγραφα στα οποία ισχυρίζονται ότι βρίσκονται σε λειτουργία δύο κάμερες, η τρίτη είναι ψεύτικη, και προσκομίζουν στοιχεία τα οποία αποδεικνύουν ότι στο παρελθόν έχει τοποθετηθεί εμπρηστικός μηχανισμός έξω από την είσοδο της οικίας τους και έχουν επίσης υποστεί σωματική επίθεση και σωματική βλάβη.

Η Αρχή απέστειλε στη συνέχεια το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/255-1/05-03-2015 έγγραφο στο οποίο αναφέρεται ότι: «Από την εξέταση της υπόθεσης προκύπτει ότι, καθώς στο παρελθόν έχει τοποθετηθεί εμπρηστικός μηχανισμός έξω από την είσοδο της οικίας σας, και έχετε επίσης υποστεί σωματική επίθεση και σωματική βλάβη, η επεξεργασία δεδομένων μέσω του εν λόγω συστήματος βιντεοεπιτήρησης δεν αντίκειται στις προϋποθέσεις νομιμότητας που τίθενται στην προαναφερθείσα Οδηγία – εφόσον βέβαια οι εξωτερικές κάμερες λαμβάνουν εικόνα από τον απολύτως απαραίτητο παράπλευρο χώρο και εφόσον υποβληθεί στην Αρχή γνωστοποίηση συστήματος βιντεοεπιτήρησης, βάσει του άρθρου 6 του ν. 2472/1997, από την οποία να προκύπτει και η τήρηση των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας της Οδηγίας (χρόνος τήρησης δεδομένων, ανάρτηση ενημερωτικής πινακίδας κτλ.).»

Στη συνέχεια εστάλη το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/3793/03-07-2015 έγγραφο με το οποίο η Αρχή ζήτησε από τους καταγγελλόμενους να υποβάλουν γνωστοποίηση εάν το σύστημα βιντεοεπιτήρησης συνεχίζει να λαμβάνει εικόνα από εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους και να αποστείλουν στην Αρχή σχετικό φωτογραφικό υλικό που να αποδεικνύει το πεδίο λήψης των καμερών.

Υπεβλήθη στην Αρχή το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/4003/17-07-2015 έγγραφο καθώς και η με αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/1811/31-07-2015 γνωστοποίηση συστήματος βιντεοεπιτήρησης από τον Ε, η οποία συνοδεύεται από δύο φωτογραφίες στις οποίες αποτυπώνεται η εικόνα που λαμβάνει κάθε μια από τις δύο κάμερες που είναι σε λειτουργία.

Στη συνέχεια, οι καταγγέλλοντες Γ, Α, και Β, καθώς και οι καταγγελλόμενοι Δ, Ε, ΣΤ και Ζ εκλήθησαν ενώπιον της Αρχής με τις με αρ. πρωτ. Γ/ΕΞ/5062/02-10-2015,

Γ/ΕΞ/5056/02-10-2015, Γ/ΕΞ/5064/02-10-2015, Γ/ΕΞ/5061/02-10-2015, Γ/ΕΞ/5057/02-10-2015, Γ/ΕΞ/5058/02-10-2015 και Γ/ΕΞ/5063/02-10-2015 κλήσεις αντίστοιχα, προκειμένου να δώσουν περαιτέρω διευκρινίσεις και να εκθέσουν τις απόψεις τους για την υπόθεση.

Στη συνεδρίαση της Αρχής, την 14-10-2015, παρέστησαν οι καταγγέλλοντες Β, Α και Γ, καθώς και ο Δ, εκ των καταγγελλομένων, οι οποίοι εξέθεσαν τις απόψεις τους και απάντησαν σε ερωτήσεις των μελών του Τμήματος. Στη συνέχεια παρασχέθηκε προθεσμία και στις δύο πλευρές για κατάθεση υπομνήματος. Μέσα στην προθεσμία αυτή κατέθεσαν υπομνήματα στα οποία έγινε σχολιασμός των όσων ελέχθησαν κατά την ακρόασή τους και εκτενής ανάπτυξη των ισχυρισμών τους. Συγκεκριμένα, οι καταγγέλλοντες κατέθεσαν το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5318/19-10-2015 υπόμνημα, όπως συμπληρώθηκε με τα με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5337/19-10-2015, Γ/ΕΙΣ/5517/26-10-2015, Γ/ΕΙΣ/5820/09-11-2015, Γ/ΕΙΣ/6367/04-12-2015 έγγραφα. Οι καταγγελλόμενοι κατέθεσαν το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5338/19-10-2015 υπόμνημα, όπως συμπληρώθηκε με το με αρ. πρωτ. Γ/ΕΙΣ/5339/19-10-2015 έγγραφο.

Η Αρχή, μετά από εξέταση των προαναφερομένων στοιχείων και μνεία των λεχθέντων κατά τη συνεδρίαση της 14-10-2015, άκουσε τον εισηγητή και τις διευκρινίσεις των βοηθών εισηγητή, οι οποίοι στη συνέχεια αποχώρησαν πριν από τη διάσκεψη και τη λήψη απόφασης, και κατόπιν διεξοδικής συζήτησης,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1. Το ζήτημα της χρήσης συστημάτων βιντεοεπιτήρησης για το σκοπό της προστασίας προσώπων και αγαθών ρυθμίζεται στην Οδηγία 1/2011 της Αρχής.

Βασική προϋπόθεση, κατά το άρθρο 4 παρ. 1 ν. 2472/1997, για τη νομιμότητα της επεξεργασίας είναι η τήρηση της αρχής της αναλογικότητας, υπό την έννοια ότι τα συλλεγόμενα στοιχεία πρέπει να είναι αναγκαία και πρόσφορα για τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος θα πρέπει να μη δύναται να επιτευχθεί με ηπιότερα μέσα. Επίσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παρ. α της προαναφερθείσας οδηγίας, «...ο σκοπός της προστασίας προσώπων ή/και αγαθών δικαιολογείται από το έννομο συμφέρον ή την νομική υποχρέωση του ιδιοκτήτη ή του διαχειριστή ενός χώρου να προστατεύσει τον χώρο καθώς και τα αγαθά που ευρίσκονται στον χώρο αυτό από παράνομες πράξεις...» και «η προστασία προσώπων ή/και αγαθών με συστήματα βιντεοεπιτήρησης μπορεί να επιδιώκεται είτε (...) είτε από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) ή φυσικό πρόσωπο που διαχειρίζεται τον χώρο ή έχει νόμιμο δικαίωμα ή υποχρέωση σύμφωνα με διατάξεις νόμου ή σε εκτέλεση σύμβασης με τον κύριο του χώρου.».

2. Όταν η επεξεργασία εικόνας πραγματοποιείται στο πλαίσιο άσκησης δραστηριοτήτων αποκλειστικά προσωπικών ή οικιακών, τότε εκφεύγει του πεδίου εφαρμογής του ν. 2472/1997 (βλ. άρθρο 3 παρ. 1 ν. 2472/1997). Σημειώνεται ότι, ως αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα νοείται εκείνη που αναφέρεται στο ιδιωτικό πεδίο δράσης ενός προσώπου ή μιας οικογένειας, δηλαδή εκείνη που δεν εμπίπτει στην επαγγελματική ή/και εμπορική του δραστηριότητα και δεν έχει ως σκοπό ή ως αποτέλεσμα τη συστηματική διαβίβαση ή τη διάδοση δεδομένων σε τρίτους (βλ. και Οδηγία 1/2011 της Αρχής, άρθρο 3). Ειδικότερα, εφόσον το πεδίο ελέγχου των καμερών συστήματος βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένου σε ιδιωτική οικία περιλαμβάνει χώρους μόνο ιδιωτικούς, τότε η εν λόγω επεξεργασία θεωρείται οικιακή δραστηριότητα.

3. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Οδηγίας 1/2011, όταν το πεδίο ελέγχου της κάμερας περιλαμβάνει εξωτερικούς δημόσιους ή κοινόχρηστους χώρους δεν θεωρείται αποκλειστικά προσωπική ή οικιακή δραστηριότητα η λήψη και επεξεργασία εικόνας ή και ήχου (ακόμα και αν το σύστημα βιντεοεπιτήρησης είναι εγκατεστημένο σε ιδιωτική οικία), οπότε μία τέτοια επεξεργασία εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του ν. 2472/1997 περί προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Με αντίστοιχο τρόπο έχει αποφανθεί και το Δ.Ε.Ε. με την Απόφαση C-212/13 η οποία αφορά σε προδικαστικό ερώτημα Δικαστηρίου της Τσεχίας. Το Δικαστήριο αποσαφήνισε ότι σύστημα βιντεοεπιτήρησης εγκατεστημένο σε οικία από φυσικό πρόσωπο, για το σκοπό της προστασίας της οικίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 95/46/ΕΚ, όταν το πεδίο ελέγχου των καμερών περιλαμβάνει δημόσιο χώρο και δεν περιορίζεται στον ιδιωτικό χώρο της οικίας. Συγκεκριμένα στη σκέψη 33 της εν λόγω απόφασης αναφέρεται ότι στο βαθμό που μια παρακολούθηση με κάμερα ασφαλείας εγκατεστημένη από φυσικό πρόσωπο για την προστασία της οικίας του εκτείνεται, έστω και εν μέρει, στο δημόσιο χώρο, εξέρχεται από την ιδιωτική σφαίρα αυτού που προβαίνει στην επεξεργασία των δεδομένων με το μέσο αυτό και η ενέργεια αυτή δεν μπορεί να θεωρηθεί ως αποκλειστικώς «προσωπική ή οικιακή» δραστηριότητα κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 2, δεύτερη περίπτωση, της Οδηγίας 95/46/ΕΚ. Επίσης, στη σκέψη 34 αναφέρεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας αυτής παρέχει, ενδεχομένως, τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη τα νόμιμα συμφέροντα του υπευθύνου της επεξεργασίας, τα οποία συνίστανται ιδίως, στην προστασία της ιδιοκτησίας, της υγείας και της ζωής του

υπευθύνου αυτού και της οικογένειάς του, ειδικότερα σύμφωνα με τα άρθρα 7, στοιχείο στ', 11, παράγραφος 2, καθώς και 13, παράγραφος 1, στοιχεία δ' και ζ', της εν λόγω Οδηγίας.

4. Η αρχή της αναλογικότητας αναλύεται στο άρθρο 6 της Οδηγίας 1/2011 της Αρχής, όπου αναφέρεται ότι δεν επιτρέπεται η τοποθέτηση καμερών που να καταγράφουν δημόσιο πεζοδρόμιο ή δρόμο για το σκοπό της προστασίας προσώπων ή/και αγαθών, εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις εφόσον πρόκειται για χώρο με αυξημένες ανάγκες ασφαλείας, δηλαδή πρόκειται για χώρο όπου έχουν προηγηθεί επικίνδυνες επιθέσεις κατά της ζωής και της περιουσίας και υπάρχουν πλέον δικαιολογημένες υπόνοιες ότι ενδέχεται να πραγματοποιηθούν και άλλες. Στις περιπτώσεις αυτές η λήψη πρέπει να περιορίζεται στον απολύτως απαραίτητο παράπλευρο χώρο.

5. Από την εξέταση των στοιχείων του φακέλου της συγκεκριμένης περίπτωσης λειτουργίας συστήματος βιντεοεπιτήρησης προκύπτουν τα εξής:

Από το προσκομισθέν φωτογραφικό υλικό το οποίο περιλαμβάνεται στην με αρ. πρωτ. ΓΝ/ΕΙΣ/1811/31-07-2015 γνωστοποίηση συστήματος βιντεοεπιτήρησης του Ε, προκύπτει ότι δύο κάμερες, οι οποίες είναι τοποθετημένες στο μπαλκόνι του 1^{ου} ορόφου, λαμβάνουν εικόνα όχι από μόνο από την ιδιοκτησία του Ε, αλλά και από δημόσιο χώρο (πεζοδρόμιο, δημόσιο δρόμο). Η νομιμότητα της λειτουργίας των εν λόγω καμερών θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο του επιδιωκόμενου σκοπού και λαμβάνοντας υπόψη την αρχή της αναλογικότητας, σύμφωνα με τις σκέψεις 3 και 4. Πιο αναλυτικά:

α) Η κάμερα, η οποία λαμβάνει εικόνα από την οδό ..., έχει σαν σκοπό να προστατέψει την είσοδο της οικίας των καταγγελλομένων. Σημειώνεται ότι έχει τοποθετηθεί στο παρελθόν εμπρηστικός μηχανισμός έξω από την είσοδο της εν λόγω οικίας, και κατά συνέπεια πρόκειται για χώρο με αυξημένες ανάγκες ασφάλειας, κατά την έννοια του άρθρου 6 της Οδηγίας 1/2011. Το πεδίο λήψης θα πρέπει συνεπώς να περιορίζεται στον απολύτως απαραίτητο παράπλευρο χώρο, δηλαδή να λαμβάνει όσο το δυνατόν λιγότερη εικόνα από δημόσιο δρόμο, πεζοδρόμιο και γειτονικές οικίες εν όψει του επιδιωκόμενου σκοπού επεξεργασίας. Η τοποθέτηση της κάμερας στο μπαλκόνι του 1^{ου} ορόφου, όπως προκύπτει από το προσκομισθέν φωτογραφικό υλικό, επιτρέπει τη λήψη εικόνας από σχετικά μεγάλο μέρος του παράπλευρου δημοσίου δρόμου, πεζοδρομίου και μέρους γειτονικής κατοικίας. Απαιτείται, λοιπόν, τροποποίηση της εγκατάστασης της εν λόγω κάμερας, δηλαδή τοποθέτησή της σε σημείο χαμηλότερο του παρόντος σημείου εγκατάστασης, κατά τέτοιο τρόπο που να περιορίζεται η λήψη εικόνας από τον παράπλευρο δρόμο και πεζοδρόμιο και

να επιτυγχάνεται καλύτερη επόπτευση του προς προστασία χώρου της εισόδου της οικίας. Για την επίτευξη του σκοπού αυτού ενδεικτικά θα μπορούσε να θεωρηθεί ως κατάλληλο σημείο τοποθέτησης της κάμερας το άνω μέρος του εξώστη του ισογείου και δη, κάτωθι της πλάκας που αποτελεί και το δάπεδο του εξώστη του πρώτου ορόφου.

β) Η δεύτερη κάμερα, η οποία λαμβάνει εικόνα από την οδό ..., όπως προκύπτει από το προσκομισθέν φωτογραφικό υλικό επίσης λαμβάνει εικόνα από δημόσιο δρόμο και πεζοδρόμιο. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόκειται για χώρο με αυξημένες ανάγκες ασφάλειας, κρίνεται ότι το πεδίο λήψης της εν λόγω κάμερας είναι ανεκτό σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας.

Τέλος, ο Ε θεωρείται υπεύθυνος επεξεργασίας για την εγκατάσταση αυτή, και έχει επομένως όλες τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ν. 2472/1997 και την Οδηγία 1/2011, όπως υποχρέωση υποβολής γνωστοποίησης στην Αρχή, υποχρέωση ικανοποίησης των δικαιωμάτων ενημέρωσης, πρόσβασης και αντίρρησης των υποκειμένων, υποχρέωση τήρησης του απορρήτου και της ασφάλειας της επεξεργασίας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Αρχή απευθύνει κατά το αρ. 19 παρ. γ του ν. 2472/1997 σύσταση στον Ε να προσαρμόσει το σύστημα βιντεοεπιτήρησης το οποίο λειτουργεί στο διαμέρισμά του στις προϋποθέσεις λειτουργίας που ορίζονται στη σκέψη 5 του σκεπτικού της παρούσας, και να ενημερώσει σχετικά την Αρχή αποστέλλοντας σχετικό φωτογραφικό υλικό.

Ο Αναπληρωτής Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Γεώργιος Μπατζαλέξης

Ειρήνη Παπαγεωργοπούλου